

Tọa đàm chuyên đề “Không gian phát triển của chính quyền cấp tỉnh ở Việt Nam hiện nay”

Sáng ngày 06 tháng 6 năm 2020, tại Phòng Hội thảo số 307, trong khuôn khổ Chương trình Thạc sĩ Pháp luật “Quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng”, Khoa Luật đã tổ chức Tọa đàm chuyên đề “Không gian phát triển của chính quyền cấp tỉnh ở Việt Nam hiện nay”. Diễn giả chính của Tọa đàm là ông Đậu Anh Tuấn – Trưởng Ban pháp chế Phòng Thương mại và công nghiệp Việt Nam (VCCI).

Toàn cảnh Tọa đàm

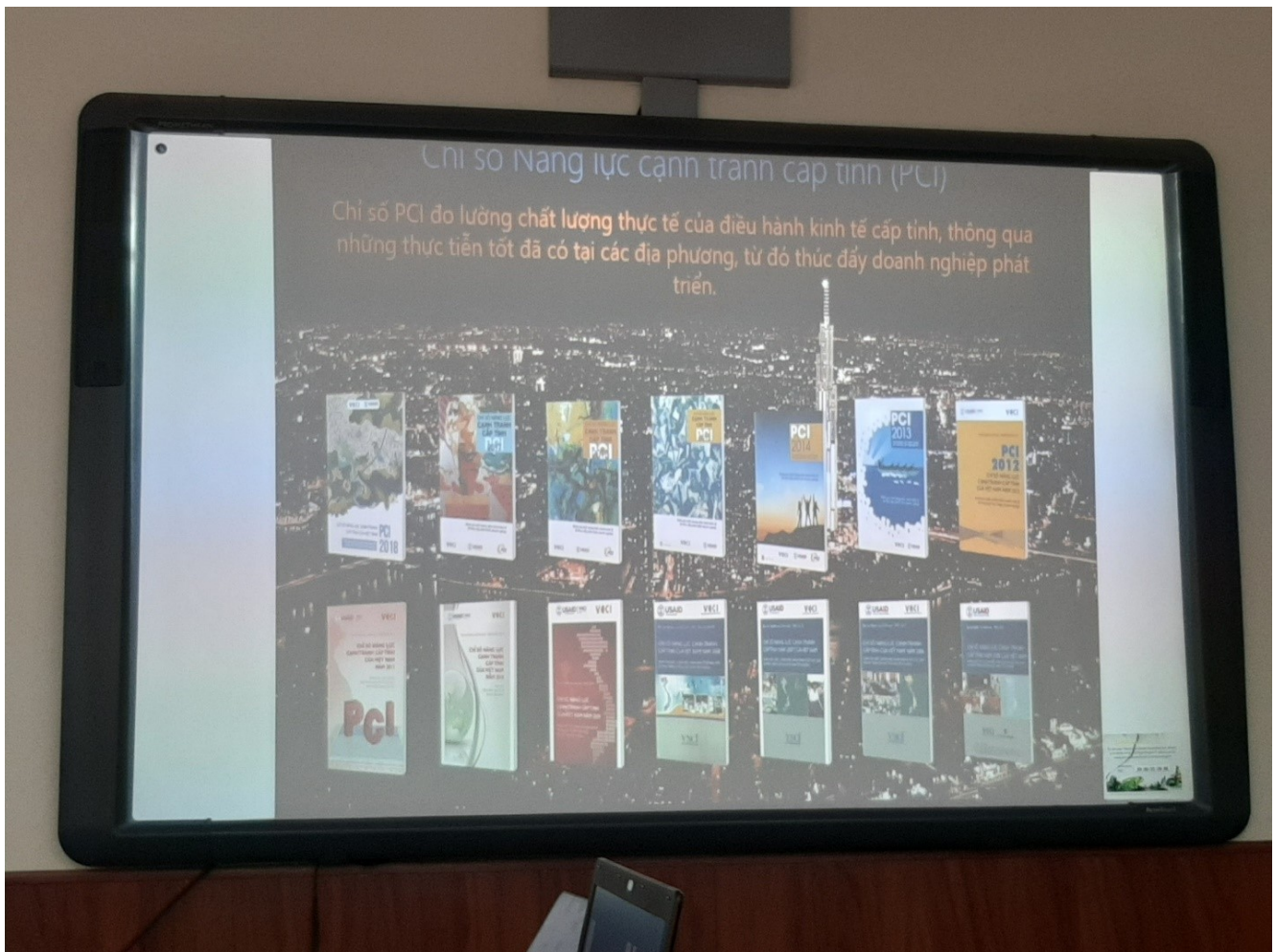
Tham dự Tọa đàm, về phía đại diện các đơn vị phụ trách Chương trình đào tạo Thạc sĩ “Quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng” có PGS.TS. Vũ Công

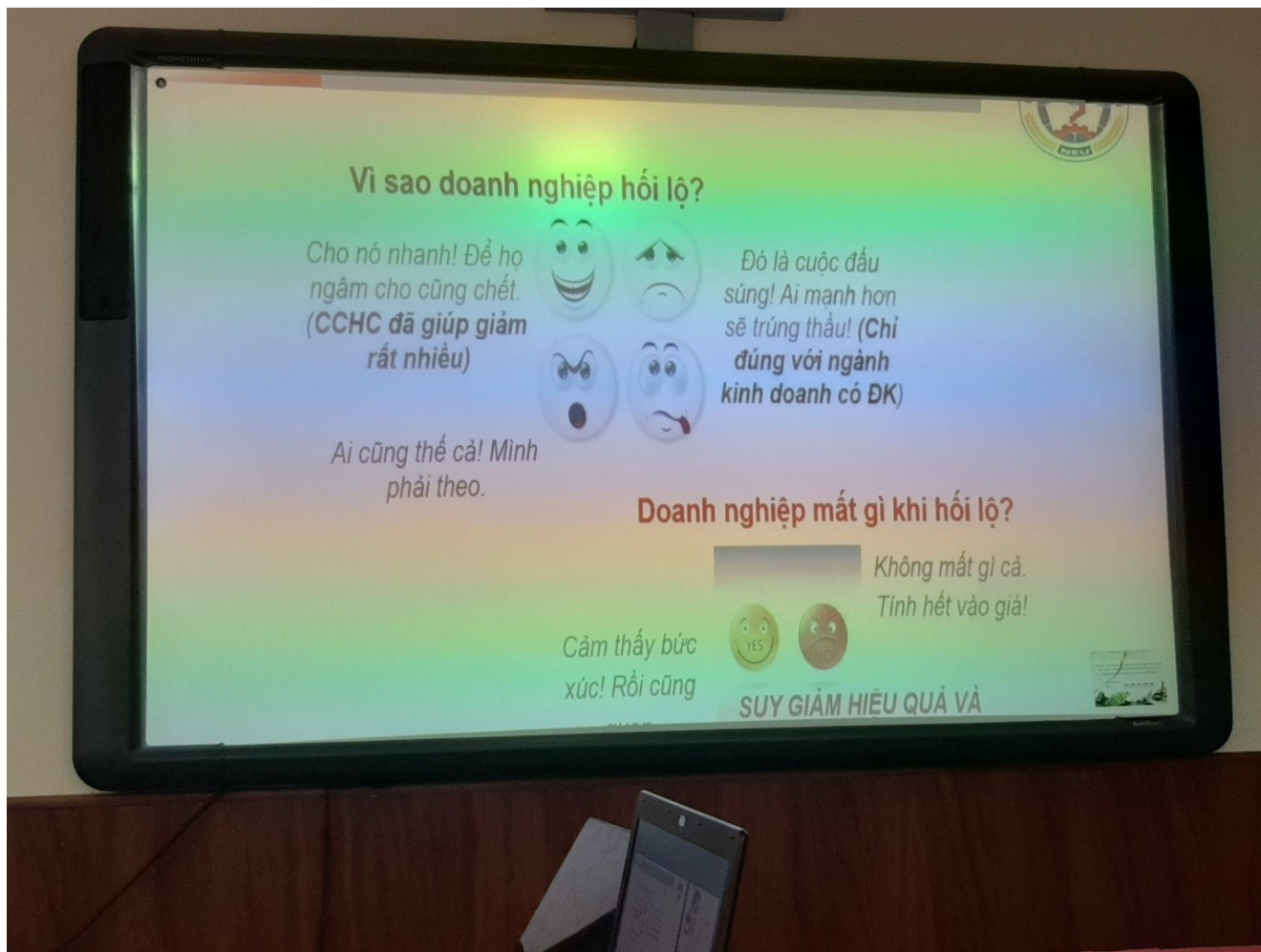
Giao - Chủ nhiệm Bộ môn Luật Hiến pháp và Luật Hành chính, PGS.TS. Nguyễn Minh Tuấn - Phó Chủ nhiệm Bộ môn Lý luận và lịch sử nhà nước và pháp luật, PGS.TS. Đặng Minh Tuấn - Phó Chủ nhiệm Bộ môn Luật Hiến pháp và Luật Hành chính. Ngoài ra, tới dự Tọa đàm còn có sự tham gia của GS.TSKH. Đào Trí Úc - Chủ tịch Hội đồng Giáo sư ngành Luật học, GS.TS. Nguyễn Đăng Dung - Nguyên Phó Chủ nhiệm Khoa Luật, ĐHQGHN, GS.TS. Hoàng Thị Kim Quế - Nguyên Phó Chủ nhiệm Khoa Luật, ĐHQGHN và gần 70 cán bộ, giảng viên, chuyên gia, nhà nghiên cứu, nghiên cứu sinh, học viên của Chương trình Thạc sĩ “Quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng”, Chương trình Thạc sĩ Lý luận và lịch sử nhà nước và pháp luật” và Chương trình Thạc sĩ “Luật Kinh tế” của Khoa Luật, ĐHQGHN.

Mở đầu bài phát biểu, ông Đậu Anh Tuấn dành lời cảm ơn chân thành tới Khoa Luật và Chương trình đã mời ông quay trở lại mái trường xưa - nơi ông được đào tạo bài bản và từ đây ông trưởng thành công cuộc sống và công tác. Ông cũng dành lời tri ân và không giấu được niềm cảm động, vui mừng khi được gặp lại các giáo sư, thầy, cô giáo - những người đã dạy ông 20 năm về trước ở chính nơi này.

Trình bày tham luận của mình, ông Đậu Anh Tuấn khẳng định rằng, chính quyền cấp tỉnh ở Việt Nam trên thực tế hiện nay được giao rất nhiều quyền và có nhiều ảnh hưởng đến việc xây dựng và định hình các chính sách ở Việt Nam. Ông cũng cho rằng, chính quyền cấp tỉnh ở Việt Nam từ lịch sử đã luôn là nơi thử nghiệm các chính sách lớn và trên nền tảng đó, trung ương đúc kết, phát triển thành các đường lối lớn, chủ trương lớn để áp dụng cho cả nước. Khoản 10 là một ví dụ điển hình trong lịch sử hay mô hình xử lý hồ sơ đăng ký thành lập doanh nghiệp ở Lào Cai... Hiện nay, mô hình hành chính công tập trung cấp tỉnh ở Quảng Ninh cũng là những gợi mở lớn trong cải cách hành chính công. Ông khẳng định rằng, cấp tỉnh ở Việt Nam trên thực tế được phân cấp nhiều thẩm quyền và trong cơ chế ở Việt Nam có rất nhiều công cụ, sức ảnh hưởng trong thực tiễn.

Bên cạnh đó, ông cũng đã đưa ra nhiều ví dụ các tỉnh điển hình đã sử dụng hiệu quả nguồn lực, sự phân quyền để bứt phá. Tiêu biểu như Quảng Ninh, Vĩnh Phúc, Bình Dương và nhiều tỉnh khác và phân tích các nguyên nhân của hiện tượng này.

Một trong những nội dung được ông trình bày rất sâu là Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI). Lịch sử hình thành bộ tiêu chí đánh giá năng lực cạnh tranh cấp tỉnh lần đầu tiên được tác giả chia sẻ tại Khoa Luật với nhiều điểm thú vị và ông cho biết có lẽ thời điểm xuất hiện bộ tiêu chí này cũng rất may mắn bởi nhờ đó mà nó trở nên phổ biến, có hiệu quả rõ rệt và hiện còn được hàng chục quốc gia tiếp nhận mô hình này. Theo ông, Bộ PCI này có ảnh hưởng lớn đến sự gia tăng năng lực cạnh tranh, giảm bớt hiện trạng tham nhũng của chính quyền cấp tỉnh và tạo sức ép lớn cho các địa phương hiện nay phải cải cách.

Ngoài những phân tích về hiệu quả của PCI, ông cũng chia sẻ về những vấn đề đặt ra đối với cấp tỉnh: đó là năng lực của địa phương trong tổ chức thực thi, năng lực giám sát. Ông cũng cho rằng, sự phân cấp, phân quyền mạnh hiện nay cho cấp tỉnh cũng có những rủi ro trong bối cảnh năng lực ở một số địa phương chưa đạt

yêu cầu. Bên cạnh đó, động lực phát triển của một số tỉnh/thành phố lớn cũng đang được đặt ra trong bối cảnh cơ chế liên quan tỉ lệ thu-chi ngân sách giữa trung ương và địa phương đang có những bất hợp lý, đặc biệt là một số tỉnh/thành phố lớn.

Kết thúc bài thuyết trình, ông Đậu Tuấn Anh có bàn luận về vấn đề xử lý tham nhũng ở cấp tỉnh. Trên thực tế, đây là vấn đề nhận được sự quan tâm khá lớn của VCCI và cũng được lượng hóa thông qua PCI. Ông cho rằng, một vấn đề lớn và hiệu quả có lẽ vẫn phải là minh bạch thông tin.

Mở đầu phần thảo luận, PGS.TS. Vũ Công Giao cảm ơn bài thuyết trình rất hay, đầy tính thực tiễn và nhiều gợi mở. Tuy vậy, qua bài thuyết trình, PGS cũng quan tâm đến việc ai sẽ bảo vệ quyền, lợi ích của người dân trong các quyết sách lớn của tỉnh, bởi PCI là bộ chỉ số của VCCI mà đây là hiệp hội của doanh nghiệp chứ không phải người dân.

GS. Hoàng Thị Kim Quế đánh giá cao bài phát biểu và cho rằng yếu tố văn hóa cần phải được làm nổi bật hơn nữa. GS cũng quan tâm đến hoạt động đánh giá văn bản của VCCI trong thời gian trước khi chia văn bản thành hai loại: văn bản tốt và văn bản tồi. Hiện nay, hoạt động đó có được tiếp diễn không?

Ngoài ra, còn nhiều câu hỏi, thảo luận thú vị đến từ PGS.TS. Đặng Minh Tuấn, GS. Nguyễn Đăng Dung, PGS.TS. Doãn Hồng Nhung và các chuyên gia tham dự Tọa đàm.

Phát biểu kết thúc Tọa đàm, PGS.TS. Nguyễn Minh Tuấn khẳng định bài phát biểu của chuyên gia Đậu Anh Tuấn thực sự rất thú vị, hữu ích và là sự bổ sung tuyệt vời cho lý luận và thực tiễn pháp lý. Thay mặt cho Khoa, PGS dành lời cảm ơn chân thành tới diễn giả, tới các chuyên gia đã dành thời gian tham dự và phát biểu tại Tọa đàm hôm nay. Hi vọng, Khoa Luật sẽ tiếp tục nhận được sự hợp tác của ông Đậu Anh Tuấn với tư cách là chuyên gia lớn của VCCI đồng thời với tư cách và tình cảm của một cựu học viên của Khoa.

Ông Đậu Anh Tuấn dành lời cảm ơn chân thành tới các thầy, cô Khoa Luật và toàn thể chuyên gia tham gia buổi Tọa đàm này. Ông thừa nhận mình rất xúc động khi được quay trở về Khoa, được thăm lại trường xưa và thầy, cô đã dạy dỗ mình và trong khả năng sẽ nỗ lực để thúc đẩy hoạt động hợp tác với Khoa trên cả danh nghĩa cá nhân và danh nghĩa VCCI.